

چکیده دستورالعمل اجرایی طرح کارورزی دانش آموختگان دانشگاهی

مصوبه شورای عالی اشتغال مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۵

اداره کل تعاون ، کار و رفاه اجتماعی استان
کارگروه تخصصی اشتغال

تعاریف و مفاهیم

- ماده ۱-
• **دانش آموخته دانشگاهی** : دانش آموخته دانشگاه ها و مراکز عالی داخل و خارج از کشور که مدرک تحصیلی آنها مورد تایید وزارت علوم و یا وزارت بهداشت می باشد.
- **کارورز** : به فرد دانش آموخته جویای کار اطلاق میشود که براساس این دستوالعمل و در چارچوب استانداردهای آموزشی به فراگرفتن مهارت و یا ارتقاء آن در واحد پذیرنده مبادرت می نماید .
- **واحد پذیرنده** : بنگاه اقتصادی فعال در بخش های خصوصی یا تعاونی است که نسبت به پذیرش کارورز جهت آموزش مهارتی اقدام می نماید .

- **دستگاه اجرایی :** کلیه وزارت خانه ها و موسسات دولتی و موسسه یا نهاد عمومی غیردولتی (موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری) که مجوز فعالیت در بخش های خصوصی یا تعاونی را صادر می نمایند .
- **دستگاه ناظر :** وزارت تعاون ، کار و رفاه اجتماعی
- **دوره کارورزی :** دوره زمان معینی است که طی آن کارورز نسبت به تبادل دانش ، کسب تجربه و ارتقاء مهارت در واحد پذیرنده طبق استانداردهای آموزشی سازمان فنی و حرفه ای کشور اقدام می نماید .
- **مربی :** کارفرما و یا نیروی کاری است که در استخدام واحد پذیرنده بوده و مهارت های حرفه ای مرتبط با شغل مورد تصدی خود را به کارورز انتقال میدهد.

- **کمک هزینه آموزشی کارورز :** وجوهی است که در قالب هزینه آموزشی در طول دوره کارورزی و توسط دولت به کارورز پرداخت می شود .
- **موسسه عامل :** بانک ها ، موسسات مالی و اعتباری و صندوق های دارای مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۲

اهداف

ایجاد انگیزه کارآفرینی و
کسب و کار در دانش‌آموختگان

افزایش قابلیت جذب و اشتغال دانش‌آموختگان
از طریق انتقال مهارت و تجربه در محیط کار
برای ورود به بازار کار

فراهم ساختن زمینه انتقال دانش
از دانش‌آموخته به بنگاه اقتصادی

ارتقاء اخلاق و صلاحیت
حرفه‌ای دانش‌آموختگان

دامنه پوشش

ماده ۳-

کلیه دانش آموختگان دانشگاهی جویای کار و متقاضی کارورزی تحت پوشش این طرح می باشند

تبصره :

- ۱- دانشجویان در حال تحصیل از شمول طرح خارج می باشند
- ۲- اتباع خارجی ،موظفین به گذراندن طرح کارورزی در رشته های گروه پزشکی و متعهدین به اشتغال دستگاههای اجرایی ، سازمان ها و نهادهای انقلاب اسلامی و بورسیه کلیه دستگاهها ، سازمان ها و نهادهای دولتی از دامنه پوشش طرح خارج میباشند

شرایط احراز

ماده ۴- شرایط دانش آموخته دانشگاهی

الف (حداکثر ۲۵ سال سن برای مقطع تحصیلی کاردانی ، ۲۸ سال برای مقطع تحصیلی کارشناسی ، ۳۳ سال برای مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد ودکتری

تبصره :

- ۱- به حداکثر سن دانش آموختگان دانشگاهی ذکور که دوره خدمت نظام وظیفه را گذرانده اند دو سال اضافه میشود
- ۲- دانش آموخته دانشگاهی که در طول ۲ سال قبل از ثبت نام در سامانه کارورزی ، به مدت ۳ ماه یا بیشتر سوابق بیمه ای (تامین اجتماعی ویا خدمات کشوری) دارد از شمول این طرح خارج است .

ب) ثبت نام در سامانه کارورزی وزارت تعاون ، کار و رفاه اجتماعی

<https://karvarzi.mcls.gov.ir>

ج) کمتر از ۵ سال از تاریخ اخذ مدرک دانشگاهی سپری شده باشد.

د) دارا بودن کارت پایان خدمت و یا معافیت برای متقاضیان ذکور

ه) عدم سابقه در دوره کارورزی

تبصره:

کارورزانی که کمتر از دو ماه از شروع دوره انصراف کتبی خود را اعلام نمایند یا براساس بند ب ماده ۱۶ و بندهای ج و د ماده ۱۷ دوره کارورزی آنها قطع گردد برای یک بار از موضوع بنده مستثنی می باشد.

و (سپری شدن حداقل ۲ ماه از ثبت نام در مرکز کاریابی و مشاوره شغلی

تبصره:

کاریابی ها بابت ثبت نام در سامانه های الکترونیکی مجاز به دریافت هیچ گونه وجهی نمی باشند.

ز (کارورز می تواند در طول دوره کارورزی نسبت به گذراندن دوره آموزشی “ آمادگی شغلی “ از طریق سازمان آموزش فنی و حرفه ای واخذ گواهینامه مربوطه ، اقدام نماید .

شرایط واحد پذیرنده

ماده ۵-

برای پذیرش کارورز ، واحد پذیرنده باید دارای مجوز فعالیت از دستگاه اجرایی ذیربط ومجوز آموزش کارورزی از سازمان آموزش فنی و حرفه ای یا اداره تعاون، کارورفاه اجتماعی استان باشد.

ماده ۶-

واحد پذیرنده به ازای هر ۳ نفر شاغل بیمه شده ، صرفا مجاز به پذیرش ۱ نفر کارورز می باشد .

تبصره ۱:

واحدهای پذیرنده دارای مجوز فعالیت از وزارت جهاد کشاورزی و شرکتهای دانش بنیان و همچنین استانهای کمتر برخوردار به ازای هر دو نفر شاغل بیمه شده مجاز به پذیرش یک نفر کارورز می باشد

تبصره ۲:

چنانچه واحد پذیرنده ۱ یا ۲ نفر شاغل بیمه شده داشته باشد، صرفا مجاز به پذیرش ۱ نفر کارورز می باشد .

تبصره ۳:

واحد پذیرنده ای که دارای پروانه کسب می باشد ، حداقل باید ۱ سال از تاریخ صدور آن گذشته باشد

ماده ۷-

چنانچه واحد پذیرنده پس از گذشت ۲ ماه از شروع دوره ، بدون دلیل موجه ومورد تایید دستگاه اجرایی استان از ادامه آموزش به کارورز امتناع نماید تا مدت ۱ سال از پذیرش کارورز جایگزین محروم می گردد.

تبصره ۱:

در صورت کاهش نیروی کار بیمه شده واحد پذیرنده در طول مدت مشارکت در اجرای طرح کارورزی ، مجوز پذیرش و آموزش کارورز واحد مذکور توسط دستگاه ناظر استان ابطال می گردد و واحد یادشده برای مدت ۲ سال حق ارائه آموزش مهارت کارورزی را نخواهد داشت

تبصره ۲:

چنانچه واحد پذیرنده برای مدت ۲ سال متوالی یا ۳ سال متناوب نسبت به افزایش نیروی کار خود اقدام ننماید از شمول مشارکت کنندگان اجرای طرح کارورزی خارج می شود . ملاک تشخیص افزایش نیروی کار لیست بیمه واحد پذیرنده است .

مدت دوره کارورزی

ماده ۸-

طول دوره کارورزی حداقل ۴ ماه و حداکثر ۶ ماه برای هر کارورز متناسب با ظرفیت بنگاه و استانداردهای آموزشی مهارت تعیین می گردد.

تبصره ۱:

در برخی از فعالیت های مستقر در مناطق محروم و کمتر برخوردار کشور ، بنابه تشخیص دستگاه ناظر و توافق واحد پذیرنده و اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی حداکثر دوره برای هر کارورز تا ۹ ماه قابل افزایش است.

تبصره ۲:

مدت آموزش براساس استانداردهای آموزشی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور به نحوی تعیین میگردد که کارورز هرماه ۱۰۰ ساعت و هرروز حداقل ۴ و حداکثر ۸ ساعت (در حدفاصل ساعت ۶ صبح الی ۲۰ عصر) از آموزش عملی بهره مند شود

حمایت ها

ماده ۹-

دستگاه ناظربراساس مقررات جاری صنعت بیمه ودر قالب قراردادبا یکی از شرکت های بیمه گر مورد تایید بیمه مرکزی کشور نسبت به پوشش بیمه مسئولیت مدنی کارورزان اقدام می نماید .

تبصره:

در مواردی که هزینه پرداخت شده به شرکت بیمه گر طرف قرارداد براساس فرآیند اجرایی طرح و انقضای شرایط پوشش بیمه کارورز مازاد برتعهد شرکت بیمه گر باشد مبلغ مازاد تادیه شده نزد شرکت بیمه گر ظرف مدت یک هفته به دستگاه ناظر برگشت داده می شود.

ماده ۱۰-

سقف کمک هزینه آموزشی کارورزی در سال ۱۳۹۶ به صورت میانگین ماهانه ۳ میلیون و یکصد هزار ریال تعیین میگردد که توسط دستگاه ناظر به تناسب حضور کارورز در واحد پذیرنده و مقطع تحصیلی (کاردانی تا ۲/۷۰۰/۰۰۰ ریال کارشناسی ۳/۱۰۰۰/۰۰۰ ریال و کارشناسی ارشد و دکتری ۳/۵۰۰/۰۰۰ ریال) در طول دوره محاسبه و حداکثر در ۳ مرحله به گونه ایی که مرحله آخر پس از موفقیت کارورز در آزمون سنجش مهارت و یا صدور گواهی کارورزی توسط سازمان آموزش فنی و حرفه ای باش، از سوی موسسه عامل به حساب کارورز واریز می گردد. هر مرحله از پرداخت کمک هزینه مستلزم تایید گزارش نظارتی توسط اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان و دستگاه ناظر می باشد.

✓ کمک هزینه

← کاردانی تا ۲۷۰۰۰۰۰ ریال

← کارشناسی تا ۳۱۰۰۰۰۰ ریال

← کارشناسی ارشد و دکتری تا ۳۵۰۰۰۰۰ ریال

تبصره ۱:

واحد پذیرنده نیز میتواند براساس توافق با کارورز مبلغی را به عنوان کمک هزینه آموزشی به کارورز پرداخت نماید.

ماده ۱۱-

کمک هزینه پراختی به کارورز در هرمرحله پس از تایید دستگاه ناظر به صورت الکترونیکی از سوی موسسه عامل به حساب کارورز واریز می گردد.

ماده ۱۲-

طرح کارورزی یک دوره آموزش عملی و کاربردی است و هیچگونه حقی برای کارورز و تعهدی برای واحد پذیرنده جهت جذب و استخدام موقت یا دائمی کارورز و شمولیت قوانین کار و تامین اجتماعی برای وی ایجاد نمی کند حضور کارورز در واحد پذیرنده صرفاً برای آموزش عملی خواهد بود و واحد پذیرنده مجاز به واگذاری وظایف شغلی به کارورز نمی باشد .

ماده ۱۳-

واحدهای پذیرنده در صورت به کارگیری و جذب کارورزان مقطع کارشناسی و بالاتر ، از مزایای پرداخت ۱۰۰ درصد حق بیمه کارفرما توسط دولت به مدت ۲ سال ، بهره مند می شوند .

ماده ۱۴-

نحوه ارائه آموزش عملی از سوی واحد پذیرنده به کارورز در قالب قرارداد آموزشی در ۳ نسخه تنظیم می شود که یک نسخه نزد واحد پذیرنده و یک نسخه نزد کارورز و یک نسخه نزد اداره تعاون ، کار و رفاه اجتماعی شهرستان نگهداری می شود .

منابع مالی

ماده ۱۵- منابع مالی مورد نیاز اجرای طرح از موارد زیر قابل تامین می باشد:

الف (منابع اشتغالزایی بودجه های سنواتی برای کمک هزینه های آموزش کارورزان و مشوقهای بیمه سهم کارفرمایی

ب (بودجه سنواتی دستگاههای اجرایی ملی یا استانی برای توانمند سازی و اشتغال پذیری دانش آموختگان موضوع این دستورالعمل

ج (کمک های بلاعوض مردمی ، سازمان های حمایتی ، موسسات خیریه ، نهادهای عمومی غیردولتی

موارد توقف و فسخ دوره کارورزی

ماده ۱۶- موارد توقف دوره کارورزی

الف- تعطیلی موقت واحد پذیرنده حداقل ۱ هفته و حداکثر ۳۰ روز

تبصره :

در صورت اعلام مراتب فوق از سوی واحد پذیرنده یا کارورز به دستگاه ناظر ظرف مدت حداکثر ۲ هفته بعد از تعطیلی ، مدت توقف به طول دوره کارورزی اضافه خواهد شد.

ب- عدم تامین مربی جایگزین در صورت عدم حضور مربی اصلی بیش از ۷ روز آموزشی

ماده ۱۷ - موارد فسخ قرارداد آموزشی دوره کارورزی

- ✓ احراز اشتغال به کار یا تحصیل کارورز
- ✓ غیبت غیر موجه کارورز در واحد پذیرنده بیش از ۵ روز
- ✓ تعطیلی بیش از ۱ ماه یا دائم واحد پذیرنده
- ✓ اعلام کتبی واحد پذیرنده مبنی بر قطع آموزش کارورز به دستگاه اجرایی
- ✓ انصراف کتبی کارورز از ادامه شرکت در دوره
- ✓ عدم رعایت مقررات انضباطی - آموزشی واحد پذیرنده توسط کارورز
- ✓ فوت واز کارافتادگی کارورز

اجرا، نظارت و ارزیابی

ماده ۱۸- وظایف دستگاه اجرایی

الف- فراخوان برای شناسایی واحدهای فعال در بخش های خصوصی و تعاونی تحت پوشش واجد صلاحیت فنی و تخصصی به عنوان واحد پذیرنده برای ثبت نام در سامانه کارورزی

ب- معرفی واحدهای واجد شرایط فنی و تخصصی به سازمان آموزش فنی و حرفه ایی کشور و یا اداره کل تعاون ، کارورفاه اجتماعی جهت بررسی صلاحیت های آموزش مهارتی کارورز و صدور مجوز مربوطه

تبصره ۱:

دستگاه اجرایی و دستگاه ناظر می توانند از ظرفیت تشکلهای تخصصی بخشی اعم از سازمانهای نظام مهندسی، اتاقها، اتحادیه ها و سایر تشکلهای تخصصی در شناسایی ظرفیت های واحدهای پذیرنده و سایر حوزه های اجرایی و نظارت قابل واگذاری در قالب تفاهم نامه همکاری مشترک استفاده نمایند.

تبصره ۲:

دستگاه ناظر می تواند از تشکلهای کارگری به عنوان بازوی نظارتی طرح برای نظارت بر واحدهای پذیرنده در قالب تفاهم نامه همکاری استفاده نماید.

ج - نظارت مستمر بفرایند اجرای طرح براساس چارچوب نظارتی ابلاغی دستگاه ناظر
د- ارائه گزارش عملکرد در فواصل زمانی ماهانه (در سطح استان) و ۳ ماهه (در سطح کشور) به دستگاه ناظر

تبصره ۵:

واحدهای پذیرنده در صورت رد صلاحیت فنی و تخصصی توسط دستگاه اجرایی مربوطه و یا رد صلاحیت آموزش مهارتی کارورز، می توانند پس از رفع نواقص نسبت به درخواست مجدد همان دوره و سایر فعالیت های آموزشی مورد نظر اقدام نمایند.

اقدامات سازمان آموزش فنی و حرفه ای

ماده ۱۹- سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور مکلف است به منظور اجرای دقیق این دستورالعمل اقدامات زیر را بعمل آورد:

- ✓ تهیه و ابلاغ دستورالعمل اجرایی “ نحوه صدور مجوز آموزش کارورزی “
- ✓ تدوین استانداردهای آموزشی مهارت مورد نیاز طرح کارورزی در طی اجرای طرح مذکور
- ✓ صدور کارت کارورزی برای کارورزان به صورت مشترک با اداره کل تعاون ، کار و رفاه اجتماعی
- ✓ صدور مجوز آموزش کارورزی برای واحدهای واجد صلاحیت آموزشهای مهارتی ظرف حداکثر دو هفته.
- ✓ برگزاری دوره های آموزشی آمادگی شغلی برای کارورزان

✓ پایش کیفیت آموزش های مهارتی ارائه شده توسط واحد پذیرنده به صورت مستمر

✓ اخذ آزمون پایان دوره کارورزی در صورت درخواست کارورز و صدور گواهینامه یا

صدور تایید حضور کارورز در واحد مربوطه

✓ تهیه گزارش های فصلی و ارائه به دستگاه ناظر

تبصره :

در صورت عدم بازدهی قابل قبول واحد پذیرنده در ارائه خدمات آموزشی در هر حرفه (فرصت آموزشی) بنا به تشخیص سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور یا اداره کل تعاون ، کار و رفاه اجتماعی نسبت به لغو مجوز آموزشی ارائه خدمات آموزشی در حرفه (فرصت آموزشی) مربوطه اقدام خواهد شد .

سایر

ماده ۲۰-

دستگاه ناظر موظف است موارد مربوط به تامین کمک هزینه آموزشی کارورزان ، هزینه های پایش و ارزیابی ، پیاده سازی شامل راه اندازی و پشتیبانی سامانه نرم افزاری مورد نیاز طرح کارورزی ، بیمه مسئولیت مدنی واحدهای پذیرنده کارورزان و مشوق های بیمه سهم کارفرما را پیش بینی و جهت تصویب و تخصیص اعتبار به سازمان برنامه و بودجه کشور اعلام نماید .

ماده ۲۱-

در صورت استخدام کارورز در همان واحد پذیرنده یا سایر واحدهای پذیرنده قبل از اتمام دوره کارورزی ، واحد پذیرنده مکلف است حداکثر تا یک هفته نسبت به اعلام رسمی اتمام دوره کارورزی کارورز شاغل شده به اداره تعاون کار اقدام نماید و به منظور برقراری مشوق های بیمه سهم کارفرما در لیست ارسالی خود به شعبه تامین اجتماعی مشخصات نیروی کار جدید را درج نماید.

ماده ۲۲-

مسئولیت هماهنگی ، اطلاع رسانی ، توسعه و نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل در استان ها به عهده دبیر کارگروه تخصصی اشتغال استان می باشد . ناظر استانی موظف است گزارش نظارتی را هر سه ماه یکبار به رئیس کارگروه و دستگاه ناظر ارائه نماید.

ماده ۲۳-

دستگاه ناظر موظف است براساس ظرفیت کارگاههای دایر فعال (دارای کد بیمه تامین اجتماعی) در هر استان ظرفیت مشارکت دانش آموختگان دانشگاهی جویای کار و وضعیت پذیرش کارورز و توزیع استانی اقدام نماید.

ماده ۲۴-

استانداران و اعضای شورای برنامه ریزی و توسعه استان در راستای اجرای صحیح و دقیق این دستورالعمل با بهره گیری از ظرفیت دستگاههای اجرایی و کارگروه تخصصی استان هماهنگی ، همکاری و مساعدت لازم را بعمل می آورند .

ماده ۲۵-

با هدف راهبری ، هماهنگی و مدیریت طرح کارورزی در استان ، کمیته اجرایی ذیل کارگروه تخصصی اشتغال مرکب از مدیر کل تعاون ، کار و رفاه اجتماعی ، نماینده استانداری ، مدیر کل سازمان تامین اجتماعی ، مدیر کل سازمان آموزش فنی و حرفه ای تشکیل خواهد شد .

